

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС- КОНСАЛТИНГ ЯК НАУКА

Міжнародний бізнес–консалтинг

як наука є продуктом розвитку загальної теорії консалтингу, міжнародної економіки, глобального менеджменту та міжнародного бізнесу.

ПРЕДМЕТ ***МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ*** – закономірності розвитку світового ринку та форм економічних відносин.

Предмет ***глобального менеджменту*** – це управлінські рішення, які приймають керівники глобальних компаній в умовах обмежених матеріальних і нематеріальних ресурсів.

Предмет ***міжнародного бізнесу*** – це чинники та закономірності розвитку бізнесу у світовій економіці, зовнішні для національного ринку процеси та явища, які відбуваються на мікроекономічному рівні.

**МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС-
КОНСАЛТИНГ** є складовою консалтингу,
який поширюється на міжнародні економічні
відносини.

Розглядається у двох аспектах:

1. Один із сегментів (форм) функціонування світового ринку;
2. Спосіб спеціалізації певного виду консультаційної допомоги (міжнародний фінансовий, інвестиційний, кадровий консалтинг тощо).

Предметом ***МІЖНАРОДНОГО***

БІЗНЕС-КОНСАЛТИНГУ є процес

консультування широкого кола питань (у сфері

фінансової, юридичної, технологічної,

технічної, експертної діяльності), що

виникають у процесі функціонування компаній

на глобальному ринку, з метою підвищення їх

конкурентних переваг. Це також управління

різними аспектами міжнародної діяльності

консалтингових компаній.

Суб'єктами міжнародного консалтингу є учасники процесу консультування – консультанти, консалтингові компанії і клієнтські організації, які діють на глобальному ринку. Міжнародне консультування належить більшою мірою до ринку сектору «business to business», тому у складі суб'єктів переважають юридичні особи.

Об'єктами міжнародного консалтингу виступають види послуг у різних напрямках міжнародної економічної діяльності.

Моделі взаємовідносин суб'єктів МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕС-КОНСАЛТИНГУ

Модель «експерт-

КЛІЄНТ» характеризується залученням міжнародних консультантів лише на етапі розробки консультаційних рекомендацій,

Модель «лікар-пацієнт»

передбачає, що міжнародний консультант здійснює професійну діагностику іноземної клієнтської організації, виявляє проблеми та розробляє комплекс заходів щодо їх вирішення.

Модель

«СПІВРОБІТНИЦТВО» поєднує

зусилля клієнта та міжнародного консультанта на всіх етапах процесу консультування та дозволяє підняти рівень кваліфікації персоналу шляхом передачі основних методичних підходів до вирішення проблем.

Еволюція теорії міжнародного бізнес-консалтингу

Першим етапом розвитку МБК історично є великі географічні відкриття, бурхливий розвиток зовнішньої торгівлі європейських країн у XVI—XVII ст. Консультантами виступали науковці

теорії «абсолютних переваг» А.Сміта у роботі «Дослідження про природу і причини багатства народів» (1779 р)

теорії «порівняльних (відносних) переваг» Д. Рікардо у роботі «Принципи політичної економії та оподаткування» (1817):

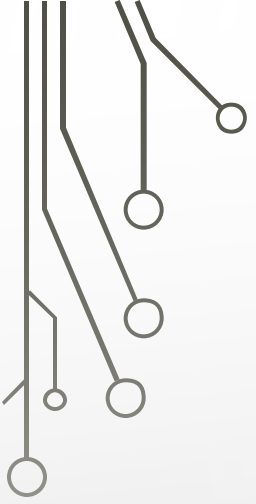
Ф. Тейлор запропонував систему "наукового управління".

професор **Артур Літл** заснував компанію «Arthur D. Little», що надавала консультаційні послуги з бухгалтерського обліку, управління кадрами і просування товарів.

Гаррінгтон Емерсон формулює принципи управління підприємствами з метою досягнення продуктивності та економічної ефективності, причому обґрунтовує їх прикладами не тільки промислових організацій.

психолог **Едвін Буз** розробив теорію «*незалежного експерта*», де пропонував ідею зовнішнього консультування.

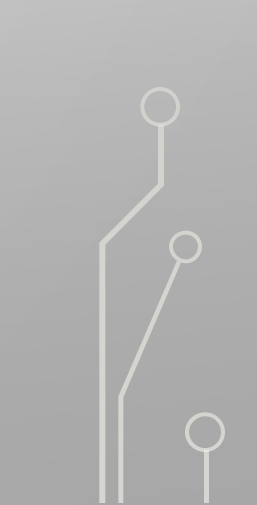
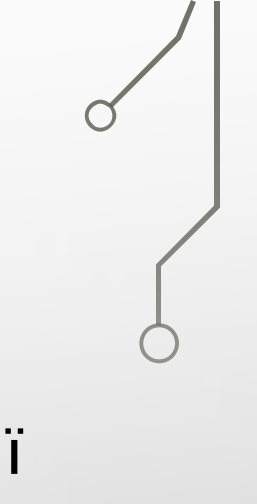

Другий етап розвитку МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕС-КОНСАЛТИНГУ – це промислова революція в Англії (XVIII ст.); виникнення великих промислових компаній та прискорення експорту товарів. Спостерігається активний розвиток масового виробництва (XIX ст. – початок XX ст.)

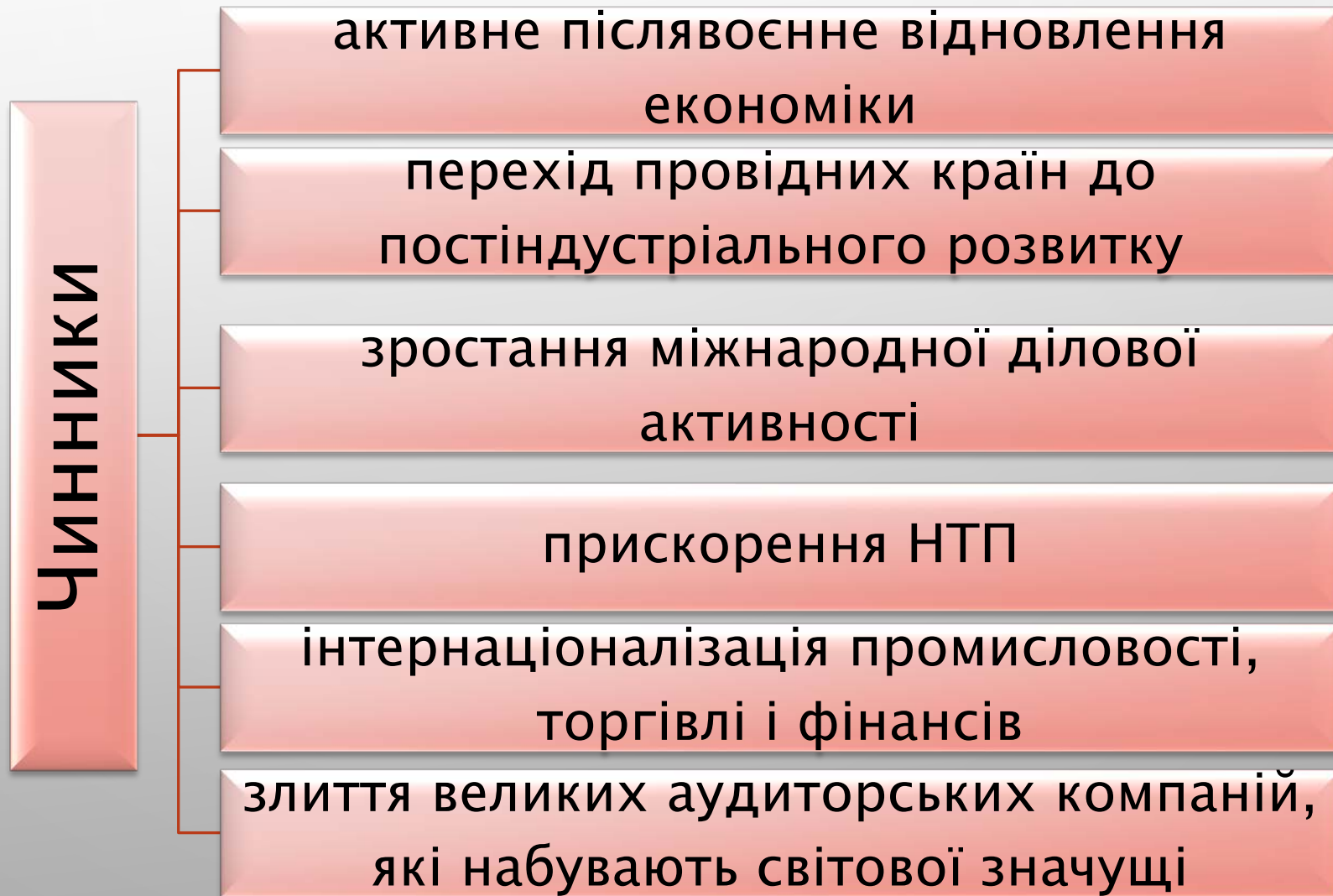
Третій етап розвитку міжнародного бізнес-консалтингу пов'язаний із Великою депресією (20 – 30 роки ХХ ст.)

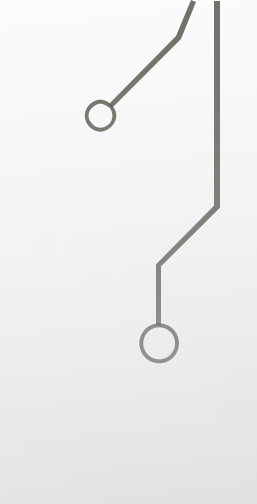
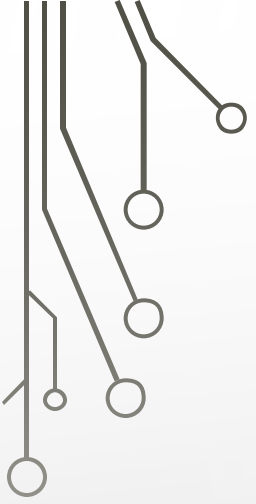
З одного боку, криза скорочує виробництво, з іншого, зростає попит підприємців на консультації з питань виходу з кризи.

Дж. Маккінзі, який був практиком і у 1925 р. створив компанію «McKinsey & Company», водночас багато його пропозицій обумовили розвиток теорії міжнародного консалтингу.

Четвертий етап розвитку МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕС-КОНСАЛТИНГУ – (1945–1960 рр.) Остаточний перехід до міжнародної фази бізнес-консалтингу

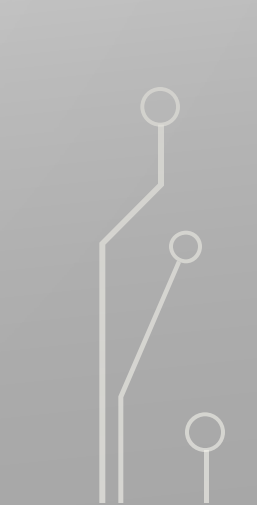

Економічна криза 1970–1980 рр. у розвинених країнах стає чинником п'ятого етапу розвитку МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕС-КОНСАЛТИНГУ.

Кризу супроводжувало зростання частки експорту та інвестицій у світовому ВВП, виникнення ТНК, зростання потреби у порадах бізнесу щодо цих тенденцій розвитку.

Шостий етап розвитку МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕС-КОНСАЛТИНГУ і нову еру у міжнародній диверсифікації консалтингової діяльності пов'язують із Всесвітньою конференцією консультантів з управління (Париж, 1987 р.).

Головні чинники розвитку МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕС-КОНСАЛТИНГУ :

- ✓ Трансформація передових економік світу до нових технологічних укладів й економіки знань;
- ✓ розвиток інформаційних технологій;
- ✓ розвиток усіх форм міжнародних економічних відносин - міжнародної торгівлі, міжнародного руху капіталу, міжнародної міграції, світової валютної системи, міжнародної передачі технологій, економічної інтеграції;
- ✓ удосконалення міжнародного поділу праці та структури міжнародної торгівлі; посилення темпів обміну послугами у порівнянні з темпами обміну готовими продуктами; поширення безготівкової та електронної торгівлі послугами;
- ✓ глобалізація економіки, формування глобального ринку послуг;
- ✓ загострення міжнародної конкуренції, поява нових її форм і зростання попиту на міжнародні консультаційні послуги з боку підприємців;
- ✓ формування нових моделей прийняття управлінських рішень, стрімкий розвиток управлінського консультування; спроба самих фахівців управління застосувати свої знання в іншому сегменті (сфері консультування) як конкурентної переваги;
- ✓ посилення ролі міжнародних організацій у консультуванні бізнес-проектів у країнах, що розвиваються та постсоціалістичних країнах;
- ✓ розвиток інфраструктури консалтингу;

Властивості МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕС–КОНСАЛТИНГУ :

- **глобалізація, що обумовлює вплив економічних процесів, які відбуваються в іншій частині світової економіки, на умови для прийняття рішень з бізнес-консалтингу;**
- **мобілізація світових ресурсів для зростання ефективності компаній міжнародного бізнес-консалтингу;**
- **транснаціоналізація капіталу та наявність дочірніх і внучатих структур консалтингових компаній;**
- **географічна концентрація клієнтів та консультантів.**
- **значна роль крос-культурної складової розвитку компаній і консалтингових рекомендацій, врахування особливостей діяльності інтернаціональних команд.**
- **зростання впливу наднаціонального регулювання консалтингового бізнесу.**

Особливості сучасного МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕС- КОНСАЛТИНГУ :

розвиток сучасної інфраструктури бізнесу, нові підходи до логістики

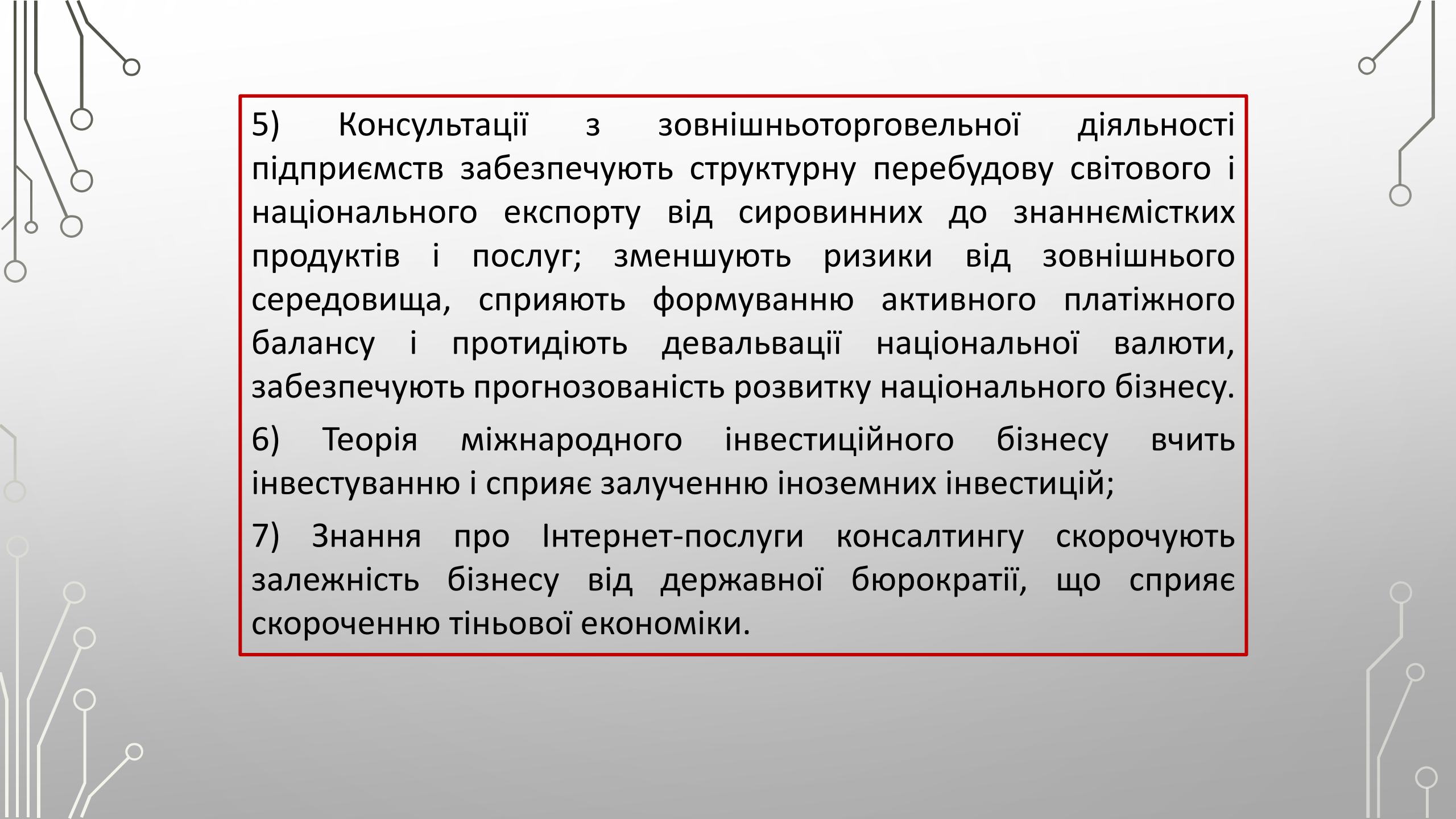
розвиток диверсифікації, аутсорсингу, міжнародного маркетингу

зростання попиту на міжнародний консалтинг з боку бізнеса Китаю, інших країн Азії, Лат. Америки, постсоціалістичних країн

збільшення ролі міжнародних організацій в регулюванні міжнародного бізнесу

Роль теорії МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕС- КОНСАЛТИНГУ для практики бізнесу

- 1) Забезпечує фізичні та юридичні особи, які діють на міжнародному ринку, специфічними знаннями, інформацією, навичками та компетенціями, сприяють зростанню частки кваліфікованих працівників у компаніях.
- 2) Стимулює розвиток матеріального виробництва і міжнародної транспортної інфраструктури шляхом покращення технології консалтингових послуг.
- 3) Поради зі збільшення нових робочих місць і зайнятості впливають на економічне зростання національного бізнесу.
- 4) Висновки з МБК про демонополізацію бізнесу є драйвером конкурентного розвитку. Стимулюють розвиток малого бізнесу, зокрема венчурного, спрямованого на здійснення «ризикових проєктів», реалізацію стартапів,

-
- 5) Консультації з зовнішньоторговельної діяльності підприємств забезпечують структурну перебудову світового і національного експорту від сировинних до знаннємістких продуктів і послуг; зменшують ризики від зовнішнього середовища, сприяють формуванню активного платіжного балансу і протидіють девальвації національної валюти, забезпечують прогнозованість розвитку національного бізнесу.
- 6) Теорія міжнародного інвестиційного бізнесу вчить інвестуванню і сприяє залученню іноземних інвестицій;
- 7) Знання про Інтернет-послуги консалтингу скорочують залежність бізнесу від державної бюрократії, що сприяє скороченню тіньової економіки.